

Puccini Giacomo (1858-1924)

Jest jednym z największych kompozytorów operowych wszech czasów. Chociaż komponował różne utwory, w tym dzieła religijne, fortepianowe i pieśni, to jego nazwisko jest niemal synonimem opery

Giacomo Antonio Domenico Michele Secondo Maria Puccini pochodził z rodziny o tradycjach muzycznych sięgających XVIII wieku. Urodził się 22 grudnia 1858 roku w Lukce w Toskanii. Jego ojciec, Michele, był kompozytorem, organistą i nauczycielem. Ojciec zmarł, gdy Giacomo miał zaledwie pięć lat. O jego muzyczną edukację zadbał wuj, robiąc wszystko, by chłopiec jak najlepiej kontynuował rodzinne tradycje. Posłał go najpierw do miejscowego Instytutu Muzycznego (rodzaj szkoły muzycznej) a potem do konserwatorium. W 1878 roku Puccini zadebiutował, prezentując publiczności dwa dzieła religijne, ale sam — odkąd usłyszał wykonanie *Aidy* Verdiego — wiedział, że jego głównym powołaniem jest komponowanie oper.

Na dalsze studia wyjechał do Mediolanu, gdzie otrzymał nie tylko świetne wykształcenie, ale też miał szanse poznać współczesne dzieła operowe: [Ryszarda Wagnera](#), [Georgesa Bizeta](#), Charlesa Gounoda. Studia ukończył Puccini z wyróżnieniem w 1883 roku, a na uroczystym koncercie w konserwatorium wykonano jego dzieło dyplomowe — *Capriccio Sinfonico*. Wkrótce potem wystartował w konkursie na jednoaktową [operę](#). W ten sposób powstał pierwszy utwór sceniczny Pucciniego — *Le Willis*, który wprawdzie nagrody nie zdobył, ale w 1884 roku został entuzjastycznie przyjęty przez publiczność.

Po powrocie do rodzinnego miasta kompozytor związał się z Elvirą Bonturi Gemignani, która była kobietą zamężną. Razem uciekli do Mediolanu, jednak dopiero po śmierci męża Elviry, w 1904 roku, mogli się pobrać. W Mediolanie podjął Puccini pracę nad swymi kolejnymi operami, żyjąc początkowo wyłącznie z zaliczek wypłacanych mu przez wydawcę Ricordiego na poczet przyszłych honorariów. Druga opera Pucciniego — *Edgar* (1889 r.) nie odniosła jednak spodziewanego sukcesu. Niezrażony kompozytor szukał kolejnego tematu. Trafił na *L'Histoire de Manon Lescaut et du Chevalier des Grieux* Abbé Prévosta i na jej podstawie stworzył *Manon Lescaut*, którą prawykonano w Turynie w 1893 roku. Zyskała ona świetne recenzje, a kompozytor — międzynarodową sławę.

Na fali sukcesu zakupił dom w Toskanii (w Torre del Lago), gdzie znalazł twórczą przystań. Następnym jego dziełem operowym była *La Bohème* (*Cyganeria*). Wystawiona w 1896 roku w Turynie, nie spotkała się z przychylnym przyjęciem krytyki, ale publiczność od razu dzieło pokochała. Podczas pracy nad *Cyganerią* powrócił Puccini do idei napisania opery na

temat popularnej sztuki Victoriena Sardou, w której tytułową rolę grała słynna Sarah Bernhardt — *La Tosca*. Zainteresował się nią już w 1889 roku, ale nie udało mu się uzyskać praw do tekstu. Tym razem wszystko poszło znakomicie i w styczniu 1900 roku *Tosca* miała w Rzymie swoją premierę. Z kolei napisał operę na podstawie dramatu Davida Belasco *Madame Butterfly*. W czasie pracy nad dziełem kompozytor poznawał muzykę japońską i konsultował się z rodowitymi Japonkami w celu jak najlepszego oddania wzorców wymowy japońskiej w swej muzyce. Premiera w 1904 roku w La Scali była jednak całkowitą porażką. Kompozytor dokonał więc w dziele zmian i w nowej wersji wystawił je w 1906 roku w Brescii, odnosząc wielki sukces.

Giacomo Puccini, Aria Quando me'n vo z opery La bohème.

W kolejnych latach kompozytor wiele podróżował, w Paryżu miał okazję zapoznać się z *Peleasem i Melizandą* [Claude'a Debussy'ego](#), a podczas pobytu w Nowym Jorku uwagę jego przykuła inna sztuka Davida Belasco, *The Girl of the Golden West*. Na jej podstawie stworzył operę *La Fanciulla del West (Dziewczę z Zachodu)*, wystawioną w 1910 roku. Kolejnym dziełem operowym Pucciniego był *Il Trittico (Tryptyk)*, zbudowany trzech jednoaktówek: *Il Tabarro (Płaszcz)*, *Suor Angelica* oraz *Gianni Schicchi*. Do pierwszej inscenizacji całości doszło w 1918 roku w Nowym Jorku.

Ostatnią operą Pucciniego okazał się *Turandot*. Premiera planowana była na 1925 rok, ale jesienią roku poprzedniego kompozytor zachorował na raka gardła. Za radą lekarzy udał się do Brukseli, by poddać się radioterapii. Wydawało się, że wszystko jest na dobrej drodze, lecz stres spowodował śmiertelny atak serca. Kompozytor zmarł 29 listopada 1924 roku w Brukseli. Opera *Turandot* dokończona została przez Franco Alfano, pianistę i kompozytora rekomendowanego przez Arturo Toscaniniego. Podczas premiery w 1926 roku muzyka zamilkła jednak na ostatniej, napisanej ręką Pucciniego nucie.

dr hab. Iwona Lindstedt

Ciekawostki

Puccini odniósł swymi dziełami wielki sukces finansowy. Po swej śmierci, w 1924 roku, zostawił w spadku ponad cztery miliony dolarów!

W operach Pucciniego debiutowało wielu słynnych śpiewaków naszych czasów. Byli wśród nich np. Enrico Caruso, Tito Schipa i Emmy Destinn. Kompozytor pomógł także w karierze jednemu z największych dyrygentów XX wieku, Arturo Toscaninemu, który debiutował prowadząc premierę *Cyganerii*.